Διδακτική Επίσκεψη στο Λαύριο

Η διδακτική επίσκεψη στο Λαύριο στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας εντάσσεται στην **Ενότητα 23: Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα και στην ΕΝΟΤΗΤΑ 44 Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου** που αφορά στην έλευση και εγκατάσταση των Μικρασιατών προσφύγων στην Ελλάδα.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Μελετήστε στο βιβλίο της Ιστορίας σας Ενότητα 23 για την ανάπτυξη της **Βιομηχανίας** στο Ανεξάρτητο ελληνικό κράτος του 19ο αι. καθώς και το **εξωελλαδικό κεφάλαιο** που επένδυε σε αυτήν

http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/5204/Istoria_G-Gymnasiou_html-empl/index4_23.html

- Αναζητήστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση **Μεταλλευτική ιστορία**

https://geoparklavreotiki.gr/metalleytiki-istoria/ πληροφορίες για τα μεταλλεία του Λαυρίου κατά την αρχαιότητα και καταγράψτε από τη διεύθυνση https://www.pemptousia.gr/2022/11/lavrio-to-thisavrofilakio-tis-athinaikis-dimokratias/ τον πλούτο της Αρχαίας Αθήνας προερχόμενο από τα μεταλλεία .

……
……
……
……
……
……
……
……..

- Παρακολουθήστε στο video από το Φωτόδενδρο http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-educationalvideo-8522-103 για τη Μεταλλευτική δραστηριότητα τους Νεώτερους Χρόνους

Ερωτήσεις:

1.Πότε τοποθετείται χρονικά η απαναλειτουργία των μεταλλείων τα νεότερα χρόνια και ποιος ήταν βασιλιάς των Ελλήνων;

……
……

2.Ποιος ανέλαβε πρώτος την εκμετάλλευση των μεταλλείων και ποια εταιρεία ίδρυσε;

……
……
……..

3.Τι ονομάζουμε στην ελληνική ιστορία **Λαυρεωτικό Ζήτημα**;

……
……
……
……..

4.Ποιος ο ρόλος του Ανδρέα Συγγρού σχετικά με την εκμετάλλευση των μεταλλείων από το κράτος ;

……
……
……

- Παρακολουθήστε τις συνθήκες ζωής των εργατών στα μεταλλεία Λαυρίου από τη Μηχανή του χρόνου

https://www.mixanitouxronou.gr/i-zoi-me-ta-pontikia-i-sinthikes-ergasias-sta-metallia-lavriou-otan-ta-agorase-o-italos-serpieri/

- Διαβάστε: 1. την πηγή που σας δίνεται

Οι "ειδικοί" εργάτες

Εκτός από τους άνδρες, η νομοθεσία επέτρεπε την εργασία και σε παιδιά αλλά και γυναίκες. Ιδιαίτερα τα παιδιά ήταν ο άσσος στο μανίκι των εργοδοτών, καθώς μπορούσαν να τρυπώσουν ευκολότερα πιο βαθιά και ταυτόχρονα σε μικρότερες τρύπες. Επιγραφή της εποχής ονοματίζει ένα εργαζόμενο παιδί στο μεταλλείο, στο πηγάδι "Μπότσαρη", ηλικία μόλις οκτώ ετών.

και 2. το απόσπασμα από το μυθιστόρημα **«Οι ξεριζωμένοι»** του Βασίλη Δασκαλάκη, που αναφέρεται σ' ένα μικρό παιδί που έρχεται από το χωριό του για να δουλέψει στα μεταλλεία του Λαυρίου (βλ. υλικό σ. 225 και , σ. 226).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αφού διαβάσατε τα παραπάνω ,θυμηθείτε στο βιβλίο της Ιστορίας Ε Ν Ο Τ Η Τ Α 13:Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης και καταγράψτε τις σκέψεις σας σε ένα άρθρο με θέμα : **Η παιδική εργασία στα μεταλλεία Λαυρίου**

……
……
……
……
……
……
……

……..……
……
……
……

- Διαβάστε για τα « Λαυρεωτικά» 1896 την πρώτη μεγάλη απεργία εργατών στην Ελλάδα και τα αποτελέσματά της

https://www.oryktosploutos.net/2016/05/1896/

Στην κεντρική πλατεία του Λαυρίου υπάρχει το άγαλμα

του Σερπιέρι

Και σε μια αντίστοιχη εξέχουσα θέση στην ακριβώς απέναντι πλευρά του αγάλματος του J.B. Serpieri και ως αντίβαρο του προαναφερθέντος αγάλματος, έχει χτιστεί από τον Απρίλιο του 2004 και κοσμεί την Κεντρική Πλατεία του Λαυρίου, μια καταπληκτική γλυπτική σύνθεση, αφιερωμένη στους **ανθρακωρύχους του Λαυρίου**. Πρόκειται για μια υπέροχη σύνθεση του γλύπτη κ. Κώστα Βαλσάμη αποτελούμενη από τρία αγάλματα μεταλλωρύχων, με τα οποία το Λαύριο αγγίζει την ιστορική του συνείδηση. Σύμφωνα με τον ίδιο, οι στυλιζαρισμένες μορφές τους αναφέρονται στις ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των μεταλλωρύχων, των στυλοβατών του Λαυρίου. Η συγκλίνουσα στάση τους, η λιτότητά τους, καθώς και η απλότητα και ο μετωπικός τους αρχαϊσμός αποπνέουν το αίσθημα αξιοπρέπειας, αλληλεγγύης και συνειδητού συλλογικού αγώνα για κοινωνική δικαιοσύνη. Το μνημείο ολοκληρώνει μια επιγραφή, η οποία είναι χαραγμένη και στις τέσσερις πλευρές του βάθρου της γλυπτικής σύνθεσης, για να τιμήσει όλους τους ξένους που εργάστηκαν στο Λαύριο. Η επιγραφή αναφέρει τα εξής: **«Στους μεταλλωρύχους του Λαυρίου. Στο σκοτάδι των στοών που δούλεψαν για τη λάμψη του μετάλλου, αναζήτησαν ένα κομμάτι του ουρανού, ζήτησαν το φως της δικαιοσύνης».**

- Διαβάστε το ποίημα του Διονύση Σαββόπουλου Τι έπαιξα στο Λαύριο από το βιβλίο Λογοτεχνίας Β Γυμνασίου http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2246/Keimena-Neoellinikis-Logotechnias_B-Gymnasiou_html-empl/indexl_1.html

Και ακούστε το μελοποιημένο https://www.youtube.com/watch?v=TTn3qXk3uUM

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1.Ποιες λέξεις προσδιορίζουν την εικόνα και τη στάση του τραγουδοποιού; Σε ποιες ενέργειες του πιστεύετε ότι δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα και γιατί;

2.Τι θα θέλατε εσείς να πει ο ομιλητής στα παιδιά και στους μεγάλους; Γράψτε εσείς αυτά που δε λέει ο Σαββόπουλος, δίνοντας μια εξήγηση για την αμήχανη σιωπή του.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑ 44 Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟ ΛΑΥΡΙΟ
Μία εικόνα από την άφιξη και εγκατάσταση των Μικρασιατών Ελλήνων στο λιμάνι του Λαυρίου

Η άφιξη

"30 του Νοέμβρη του 1924…….Αυτή την ημέρα, ήλθαν οι γονείς μας, οι παππούδες μας, οι γιαγιάδες μας, κυνηγημένοι από το χατζάρι των Αγαρινών, στο Λαύριο, και το πρώτο πράγμα που ακούσανε, όπως μου έλεγε η μητέρα μου, ήταν η καμπάνα, του Αγίου Αντρέα, έβγαζαν την εικόνα για λιτανεία…" (αφήγηση Ευφροσύνη Γκίνη).

Από το 1922 μέχρι το 1924 έρχονταν πρόσφυγες οι οποίοι ένα μεγάλο μέρος περνούσαν από την Μακρόνησο

Εικόνα Πρόσφυγες στο λοιμοκαθαρκτήριο Μακρονήσου

για την λεγόμενη “καραντίνα” τότε. Αργότερα έβγαιναν στο Λαύριο και άρχισαν να φεύγουν για διαφορά μέρη της Ελλάδας και όχι μόνο, ακόμα και στο εξωτερικό. Υπήρχαν και από το 1918 εισροές Προσφύγων σε μικρότερη κλίμακα από την Κωνσταντινιύπολη. «Υπήρχαν σοβαρά προβλήματα, ακόμα και στην κοινωνικής τους ένταξης από τους εδώ κατοίκους. Υπήρχαν και πολλά κρούσματα ενός είδους ρατσισμού με σκληρούς χαρακτηρισμούς για πολλά χρόνια.»

Και στο Λαύριο η εγκατάσταση προσφύγων και εργατικού δυναμικού «αποτυπώθηκε» στη δημιουργία συνοικισμών κοντά στις επιχειρήσεις (κατά κύριο λόγο τη Γαλλική Εταιρεία και την Ελληνική Εταιρεία των Μεταλλουργείων Λαυρίου), που «ξεχώριζαν» από τις αστικές από τον τρόπο δόμησής τους, που αντιστοιχούσε στις δυνατότητες των πιο φτωχών στρωμάτων.Σταδιακά, όπως έγινε και σε άλλες περιοχές που εγκαταστάθηκαν έδωσαν νέα ώθηση στον πολιτισμό και τον αθλητισμό, τομείς στους οποίους είχαν ιδιαίτερη εμπειρία και δυνατούς συλλόγους, πριν ξεριζωθούν. Δύσκολος ο πρώτος καιρός καθώς με στοιχεία της Κοινωνίας Των Εθνών, υπολογίζεται ότι η θνησιμότητα μεταξύ των προσφύγων, ιδιαίτερα κατά τους πρώτους μήνες, ήταν πολύ αυξημένη και το 20% πέθαναν μέσα σε έναν χρόνο από την άφιξή τους στην Ελλάδα.

Μνημείο Μικρασιατών Προσφύγων στο Λαύριο

